

pathi for den Rante, som ligger bagved det ærede Medlems Hensigt, nemlig den, at det i og for sig ikke er ønskeligt i stor Siil at forøge Antallet af Medlemmer i denne Sal, men der er jo kun liben Udsigt til, at man kan enes om en saadan Grundlovsforandring — ialtsald foreligger der jo ikke Noget i den Retning —, og naar der virkelig er Steder i Landet, hvor Forholdet i Henshold til Folketallet og andre Omstændigheder viser sig at være overordentlig ubilligt — f. Ex. i Kjøbenhavn og i Aarhus Amt, hvor dette i høi Grad er Tilfældet, navnlig i den Kredts, som jeg repræsenterer her —, saa synes det mig dog, at man bør gjøre Noget for at bøde herpaa, men forsvørgt kan jeg være ganske enig i, at man ikke skal gjøre Noget udover det, som man finder, at Dieblikkets Krav gjør nødvendigt; det var heldigt, om man kunde enes om at blive staaende derved. Det er ubilligt, at en Kreds, hvor Folketallet er overordentlig stort, skal være repræsenteret paa den Maade, hvorpaa disse Kredse nu er repræsenterede, men det er ogsaa uheldigt i andre Henseender, nemlig med Hensyn til selve Valget og Valgbehandlingen. Saaledes er det baade i Kjøbenhavns 5te Valgkreds og i Aarhus Amts 2den Valgkreds overmaade vanskeligt for Valgkandidaten at sætte sig i Forhold til Vælgerne, fordi deres Antal er saa stort, ligesom det ogsaa er overmaade vanskeligt for Vælgerne at tage Del i Valgbehandlingen paa en nogenlunde aktiv Maade, thi naar Vælgerens Antal er saa stort som disse to Steder, er ogsaa selve Afstemningen paa Valgdagen overmaade vanskelig. Det er et meget trættende og vanskeligt Arbejde for Vælgerne, som kan medtage sine 7 à 8 Timer, og man kunde derfor ikke fortaente dem i, om de ikke til det Yderste benyttede deres Valgret, men det gjøre de dog idetmindste i den ene af disse Kredse. Jeg tror derfor, at Billighed i høi Grad taler for, at man tager disse Ting under Overveelse. Der har jo ikke viist sig nogen saadan Tendens til at tage hele dette Forhold for fra Grunden af, saaledes som det ærede Medlem ønskede det. Hvis der var en saadan Tendens tilstede, hvis man hurtig og let kunde enes om en Grundlovsforandring i den Retning, saa var det en anden Sag, men det er vistnok meget langt fra, at man kan det, og det vilde formodentlig give Anledning til aarelange Kampe, at komme ind paa noget Saadant. Hvad jeg altsaa navnlig vil accentuere overfor det ærede Medlem er, at det er en daarlig Udvei at henvise til en eventuel Grundlovsforandring, som Enkelte maaske kunde ønske, og saa at sige: Indtil vi faae den, ville vi ikke gjøre Noget. Naar der ikke er den mindste Udsigt til at faae en saadan Grundlovsforandring gjenemsøgt, saa er det en daarlig Udvei, thi saa vil det jo blot være det Samme som at sige: Forholdet er ubilligt, men lad det kun vedblive at være ubilligt, vi ville ikke røre derved. Saaledes tror jeg, at denne Udtalelse

praktisk taget maa forstaas, og det er dette, som jeg ikke kan finde fyldestgjørende for de Kredses Vedkommende, i hvilke Forholdene paa en paatrængende Maade trænge til en Omordning.

Juel: Det er netop dette Sidste, som jeg ikke kan erkjende, og det er netop, fordi vi staa paa saa forskellige Standpunkter, at det ærede Medlem har misforstaaet mig i mange Retninger. Sagen er nemlig den, at jeg ikke opfatter den paagjældende Grundlovsbestemmelse saaledes, at den kategorisk forlanger, at man, hver Gang een eller anden Kreds faar en større Befolkning, skal søge at foretage en Forandring. Dette har slet ikke været Grundlovens Mening, og derfor er den paagjældende Uretfærdighed heller ikke tilstede, lige saa lidt som de praktiske Vanskeligheder, som den ærede sidste Taler søgte at fremhæve, ere tilstede, og da navnlig ikke i de Kjøbenhavnske Kredse, hvor Befolkningen jo er temmelig tæt pakket, saa at den har faare let ved at kunne deltage i Valgbehandlingen. Naar vi se hen til andre Lande, saa ere jo paa de fleste Steder Valgkredene af en langt større Udstrækning, ligesom ogsaa der Befolkningen er langt større end her tillands. Der er virkelig ingen Ulempe forbunden med at faae et Valg bragt tilveie selv i den største Valgkreds i Kjøbenhavn, som jo er Kjøbenhavns 5te Valgkreds. Vi have jo for ganske nylig set, at Valget gik med Ro og Orden, hurtig og let, og Valgfredsen kunde meget godt have været betydelig større, uden at det vilde have foraarsaget nogen Ulempe. Jeg tror, det er usundt saaledes hvert Dieblik at røre ved disse Forhold; men det vilde blive Konsekvensen af at vedtage det foreliggende Lovforslag, thi Befolkningen i Kjøbenhavn er saa fluktuerende, at om 10 Aar kan f. Ex. et andet Distrikt af Byen være voget saaledes, at man ogsaa der maa gjøre Forandringer, hvis man nu gaar ind herpaa. Skal man tage denne Sag for, saa lad den blive taget fra Grunden af og saaledes, at den derefter kan blive staaende for lang Tid. Det kunde efter min Mening ske, naar vi istedetfor en Forandring i Valgloven foretage en Forandring i Grundloven, men det er af de Ting, som man ikke skal gjøre let. Vi have set, at man i England, der i de fleste Retninger er vort Forbillede med Hensyn til det konstitutionelle System, i lange, lange Tider har beholdt ganske smaa Valgkredse. Flæsker med 1,000 Indbyggere, medens andre Valgkredse, som først, da de kom til Valg, vare ganske smaa, senere ere blevne saa store, at de omfattede 100,000 Mennesker, men man fandt sig i disse Ulemper, skjøndt Ulempe er det i Grunden ikke, det blev staaende gennem en hel Række Aar. Jeg tror overhovedet, at man i disse Sager skal være saa konservativ som mulig. Lad os derfor ganske